

Postulowane priorytety rządu Donalda Tuska w połowie kadencji parlamentu

Opracowała
Beata Roguska

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Niedługo miną dwa lata od rozpoczęcia urzędowania przez rząd Donald Tuska. Na półmetku działalności obecnego gabinetu po raz kolejny zapytaliśmy o społeczne oczekiwania wobec rządzących¹. O każdą z kwestii pytaliśmy z osobna, prosząc o określenie jej wagi na siedmiostopniowej skali (gdzie 1 oznaczało, że dana sprawa jest zupełnie nieważna, zaś 7, że jest ona priorytetowa). Poprzednie badanie dotyczące postulowanych priorytetów rządu przeprowadziliśmy w styczniu br.

W deklaracjach badanych na pierwszy plan, jako priorytetowe, wysuwają się dwie kwestie: **polepszenie dostępu do świadczeń medycznych** oraz **poprawa bezpieczeństwa państwa, wzmocnienie obronności**. Obie te sprawy za ważne uznają prawie wszyscy respondenci (ogółem odpowiednio 93% i 91% z nich), przy czym polepszenie funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w sposób najbardziej zdecydowany, wybierając wartość 7 na skali, wskazywano 68 % badanych, zaś poprawę bezpieczeństwa jako priorytet określiło 66% ankietowanych. Najwyższą wagę obu kwestii potwierdzają wyższe niż w przypadku pozostałych spraw średnie na skali – odpowiednio 6,40 i 6,37. Jednocześnie doniosłość obu tych kwestii nie budzi praktycznie kontrowersji, o czym świadczy niższa niż w przypadku pozostałych spraw wartość odchylenia standardowego. Obie wymienione sprawy były postrzegane jako najważniejsze także w poprzednim badaniach, w lipcu 2024 roku i w styczniu 2025 roku. Warto jednak podkreślić istotne zwiększenie postrzeganej wagi poprawy bezpieczeństwa Polaków od stycznia br. (co pokazuje m.in. znaczący wzrost średniej ocen).

Do najważniejszych w ocenie społecznej spraw, obok już wymienionych, można zaliczyć także **przeciwdziałanie nielegalnej imigracji** (za ważne uznaje je ogółem 79%, w tym 55% określa jako priorytet; średnia na skali 1–7 wynosi 5,76). Postrzegane znaczenie ograniczenia nielegalnej imigracji zwiększyło się istotnie od stycznia tego roku (co w jest widoczne m.in. w znaczącym wzroście średniej ocen). Względnie wysoka wartość odchylenia standardowego pokazuje, że – mimo jej postrzeganej doniosłości – kwestia ta budzi jednak nieco więcej kontrowersji niż inne zagadnienia uznawane za ważne. Wysoko w hierarchii postulowanych celów znajduje się **wzmocnienie pozycji Polski w Europie i na świecie** – jako istotną określiło tę kwestię ogółem 85% badanych, w tym jako priorytetową – 52%; średnia wartość na skali 1–7 to 6,00. Wśród pięciu najistotniejszych postulatów znalazła się także **walka z inflacją, ograniczenie wzrostu cen** – za ważną uznało ją ogółem 82% badanych, w tym za priorytet 48%, a średnia wartość na skali 1–7 wyniosła 5,84. Choć kwestia ta pozostaje ważna, to odnotowany w ostatnich miesiącach spadek inflacji sprawił, że jej postrzegane znaczenie zmalało, co pokazuje m.in. istotnie niższa średnia na skali.

¹ Badanie „Aktualności” (21) zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI – 90,1%) oraz wywiadów internetowych (CAWI – 9,9%) w okresie 3–5 listopada 2025 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

Tylko nieznacznie mniejszy nacisk niż na trzy omówione sprawy ankietowani kładą na **ochronę interesów polskich rolników i usprawnienie działania sądów i prokuratury** (obie kwestie jako priorytetowe określa 47% ankietowanych, a ogółem za ważne uznaje odpowiednio 77% i 76% badanych, przy średnich odpowiednio 5,65 i 5,69). Nieco niżej na liście postulowanych celów działania rządu znalazły się **wspieranie przedsiębiorców oraz poprawa dostępności mieszkań** – obie kwestie są jednak ważne lub bardzo ważne dla wyraźnej większości ankietowanych (odpowiednio dla 77% i 75% z nich), a jako priorytet wskazuje je po 40% badanych (średnie na skali: 5,56 i 5,46).

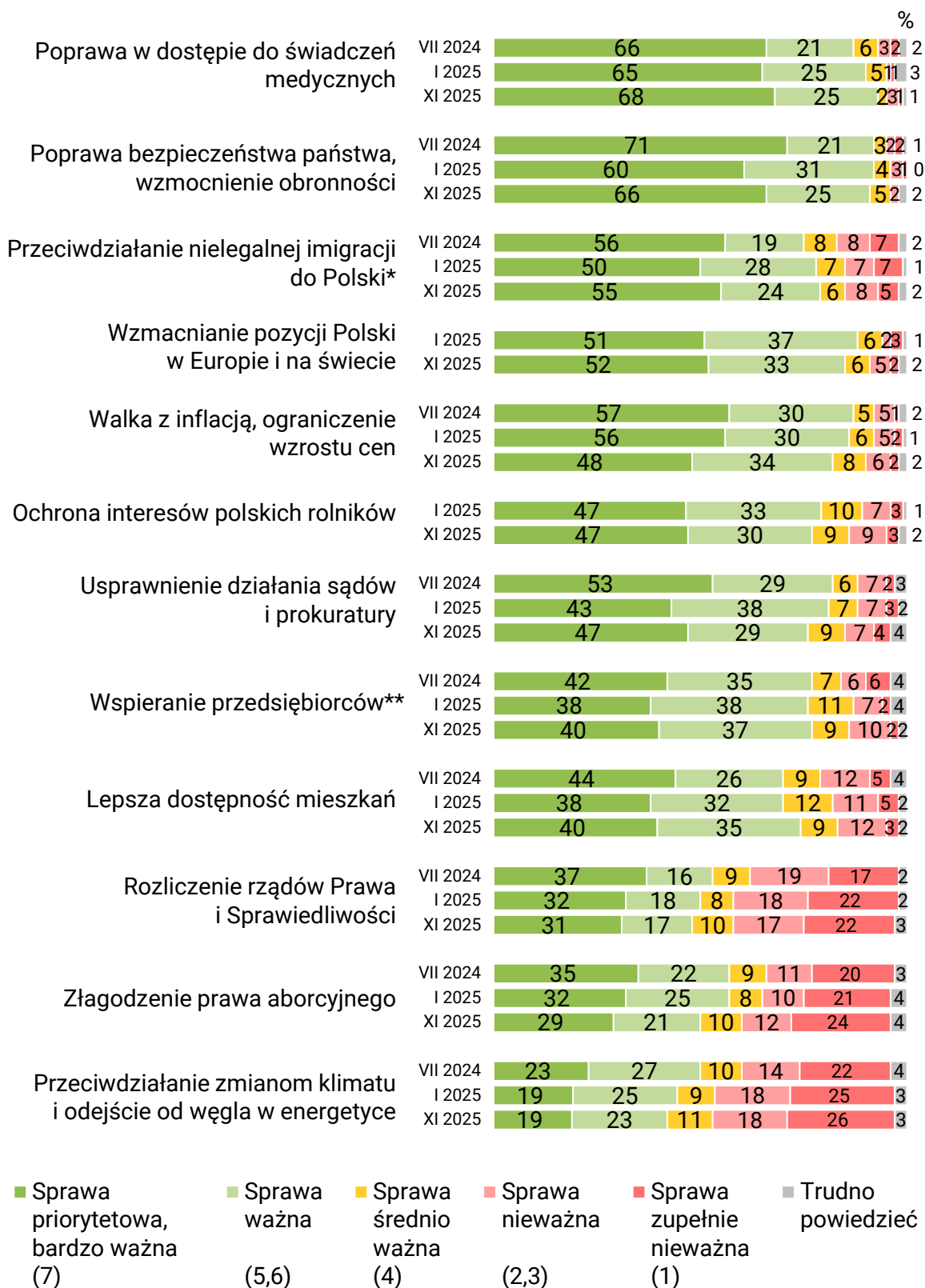
Trzy pozostałe kwestie, które uwzględniliśmy w badaniu: transformacja energetyczna, rozliczenie rządów Prawa i Sprawiedliwości oraz złagodzenie prawa aborcyjnego budzą już znacznie więcej kontrowersji.

Zdecydowanie najmniejszą wagę ankietowani przykładają do **przeciwdziałania zmianom klimatu i odejścia od węgla w energetyce** – jest to jedyna kwestia, w odniesieniu do której częstsze są opinie, że jest ona mało istotna lub w ogóle nieistotna (łącznie 44%), niż że jest ona ważna lub bardzo ważna (łącznie 42%), a dodatkowo średnia (3,84) plasuje się poniżej środka skali.

Maleje znaczenie **złagodzenia prawa aborcyjnego** – obecnie za ważny cel działań rządu uznaje je połowa ankietowanych, o 7 punktów mniej niż na początku roku. Sprawa ta nie jest natomiast istotna dla 36% respondentów, o 5 punktów więcej niż poprzednio. Zmniejszenie wagi liberalizacji prawa aborcyjnego jest widoczne również w znacząco niższej średniej (spadek z 4,55 w styczniu do 4,30 obecnie).

Trzecia kwestia, która wyraźnie dzieli społeczeństwo, to **rozliczenie rządów Prawa i Sprawiedliwości**. Doniosłość rozliczeń dostrzega obecnie 48% badanych, kwestia ta nie jest natomiast istotna dla 39% ankietowanych. Średnia na skali pokazującej wagę tego zagadnienia jest bliska środka (4,24).

RYS. 1. Jakimi sprawami przede wszystkim powinien obecnie zajmować się rząd Donalda Tuska?

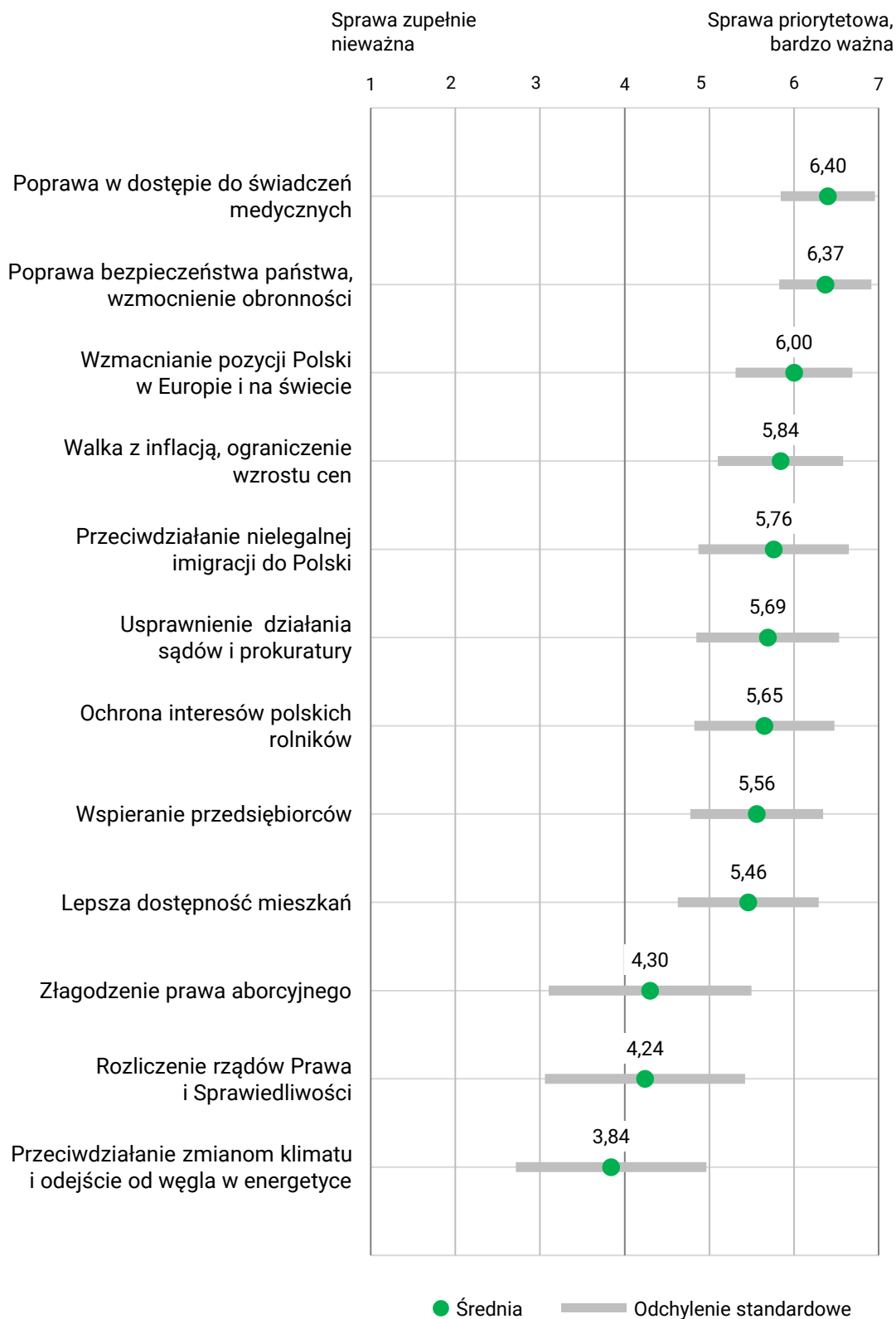

* W lipcu 2024 i w styczniu 2025 roku: „Ograniczenie nielegalnej imigracji do Polski”

** W lipcu 2024 i w styczniu 2025 roku: „Poprawa sytuacji przedsiębiorców”

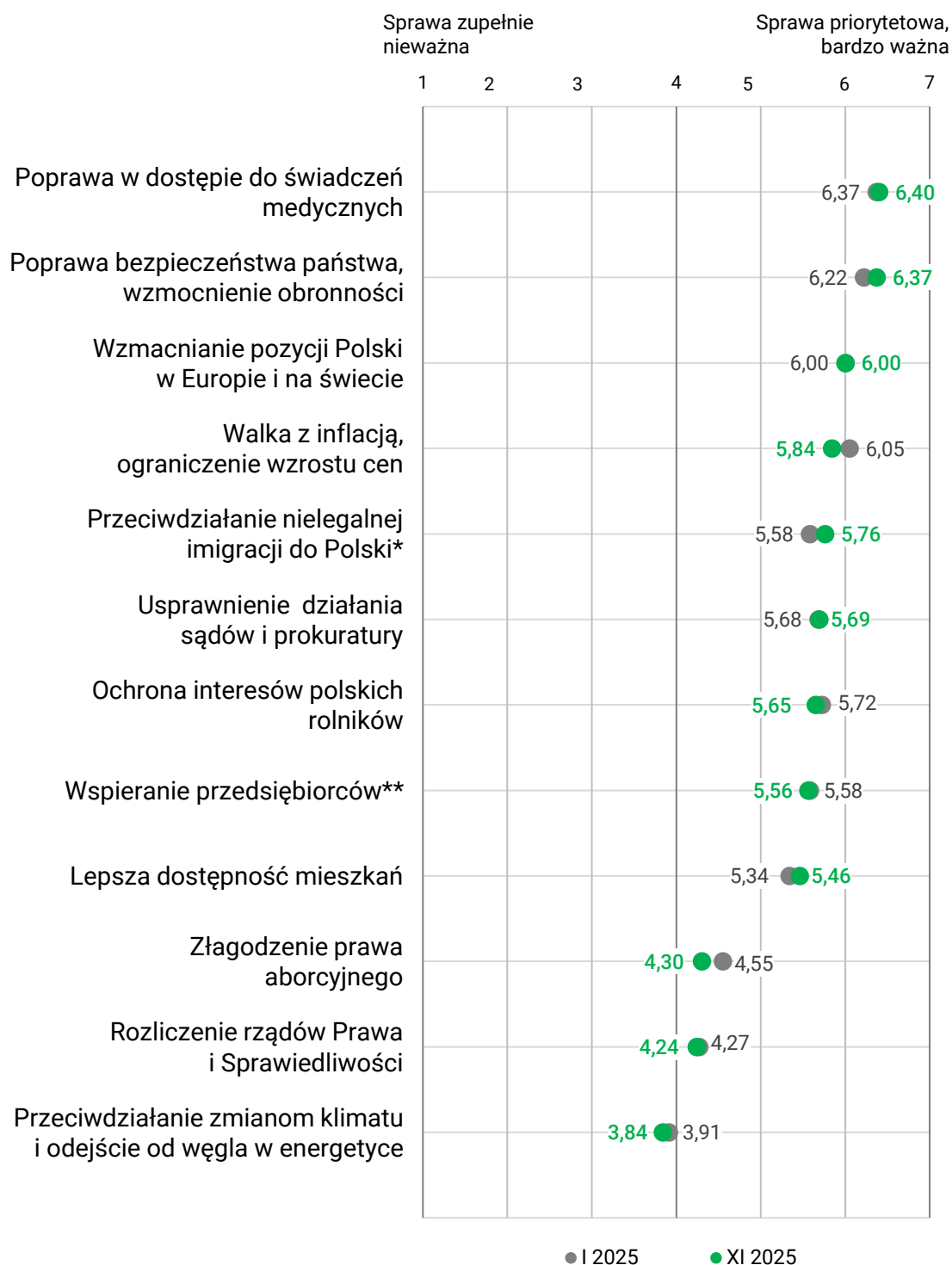
RYS. 2. Jakimi sprawami przede wszystkim powinien obecnie zajmować się rząd Donalda Tuska?

Średnie na skali od 1 – sprawa zupełnie nieważna, do 7 – sprawa priorytetowa, bardzo ważna

RYS. 3. Jakimi sprawami przede wszystkim powinien obecnie zajmować się rząd Donalda Tuska?

Średnie na skali od 1 – sprawa zupełnie nieważna, do 7 – sprawa priorytetowa, bardzo ważna

* W styczniu 2025 roku: „Ograniczenie nielegalnej imigracji do Polski”

** W styczniu 2025 roku: „Poprawa sytuacji przedsiębiorców”

Analiza opinii w elektoratach pokazuje, że omawiane kwestie w różnym stopniu dzielą sympatyków poszczególnych ugrupowań. Wyborcy są najbardziej zgodni co do konieczności poprawy dostępu do świadczeń medycznych – wysoko na liście priorytetów umieszczają ją wszystkie elektoraty (średnia wartość na skali wszędzie przekracza 6,00). Dość zbliżone są opinie elektoratów na temat wagi takich kwestii jak: wzmocnienie pozycji Polski w Europie i na świecie, usprawnienie działania sądów i prokuratury oraz poprawa dostępności mieszkań. Więcej rozbieżności w elektoratach wywołuje waga takich spraw jak wspieranie przedsiębiorców, ograniczenie wzrostu cen oraz poprawa bezpieczeństwa państwa. Wyraźne już różnice zdań dotyczą przeciwdziałania zmianom klimatu i odejścia od węgla, przeciwdziałania nielegalnej imigracji oraz ochrony interesów polskich rolników. Zdecydowanie najbardziej dzieli elektoraty sprawa prawa aborcyjnego i przede wszystkim – rozliczenia rządów PiS.

Zdeklarowani wyborcy Koalicji Obywatelskiej obok takich kwestii jak poprawa dostępu do świadczeń medycznych, wzmocnienie obronności oraz wzmocnienie międzynarodowej pozycji Polski, szczególnie duży nacisk kładą na usprawnienie działania sądów i prokuratury oraz na rozliczenie rządów Prawa i Sprawiedliwości. Obu tym kwestiom przypisują wyraźnie większe znaczenie niż zwolennicy pozostałych ugrupowań. Dla sympatyków Lewicy najważniejszym postulowanym celem działań rządu oprócz poprawy funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej, jest złagodzenie prawa aborcyjnego. Analiza średnich pokazuje znaczne podobieństwo oczekiwań wyborców Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji Korony Polskiej. Istotnie większą wagę niż pozostałe elektoraty przykładają do takich kwestii jak ochrona interesów polskich rolników oraz dalsze przeciwdziałanie wzrostowi cen. Z wyborcami Konfederacji WiN łączy ich i zarazem odróżnia od pozostałych elektoratów szczególnie duże znacznie nadawane przeciwdziałaniu nielegalnej imigracji, a także brak zainteresowania liberalizacją prawa aborcyjnego i ograniczeniem zmian klimatycznych. Istotną charakterystykę elektoratu PiS stanowi niechęć do rozliczeń poprzedniej władzy. Kwestia ta nie jest uznawana za istotną także przez wyborców pozostałych prawicowych ugrupowań. Najbardziej „osobny”, jest elektorat partii Razem. O jego odmienności od pozostałych elektoratów stanowi istotnie mniejsze znaczenie przypisywane tak ważnym w opinii społecznej kwestiom jak: poprawa bezpieczeństwa państwa, wzmocnianie międzynarodowej pozycji Polski oraz ograniczanie wzrostu cen, a także kwestionowanie wagi takich celów jak przeciwdziałanie nielegalnej imigracji oraz wspieranie przedsiębiorców. Dla zwolenników partii Razem drugą – po poprawie działania systemu opieki zdrowotnej – priorytetową sprawą jest lepsza dostępność mieszkań. Wraz ze zwolennikami KO i Lewicy – w odróżnieniu od ugrupowań prawicowych – widzą oni potrzebę przeciwdziałania zmianom klimatu i liberalizacji prawa aborcyjnego. Mało interesuje ich natomiast kwestia rozliczeń.

RYS. 4. Jakimi sprawami przede wszystkim powinien obecnie zajmować się rząd Donalda Tuska? OPINIE ELEKTORATÓW

Średnie na skali od 1 – sprawa zupełnie nieważna, do 7 – sprawa priorytetowa, bardzo ważna

